

Rettelsesblad

Erstatter svarnotat af den 2. april 2019

(Der er foretaget tekniske rettelser foranlediget af ressortændringer)

Forslag til forespørgselsdebat om hvorledes vi kan stoppe affolkning af bygder og yderdistrikter

Siumuts medlemmer af Inatsisartut

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Erhverv, Energi og Forskning)

1. behandling

Jeg skal på vegne af Naalakkersuisut takke Siumuts medlemmer af Inatsisartut for forslaget om at gennemføre en forespørgselsdebat om, hvorledes vi kan stoppe affolkning af bygder og yderdistrikter.

Det ligger Naalakkersuisut meget på sinde at sikre gode erhvervs- og levevilkår for befolkningen og virksomheder i hele landet. I den forbindelse har Naalakkersuisut flere tiltag, som har til formål at understøtte erhvervsmuligheder og levevilkår i bygder og yderdistrikter.

Store dele af bygdelivet er baseret på fiskeri og fangst. Der er imidlertid stor forskel på fryse- og lagerkapacitet i de enkelte bygder. Flere af anlæggene er lukket i dele af året på grund af fyldte lagere mv.

Skal mulighederne udnyttes bedre, er der derfor behov for nytænkning.

I Naalakkersuisuts *Rapport om muligheder for øget beskæftigelse i fiskerierhvervet i bygder og yderdistrikter* kortlægges alle landets indhandlingsanlæg i bygder og yderdistrikter med henblik på at belyse, hvilke potentialer og eventuelle barrierer der findes inden for fiskeri i disse områder.

Rapporten pegede blandt andet på, at bygder og yderdistrikter generelt oplevede en højere pris for vand end i byerne på grund af højere produktionsomkostninger i disse områder.

Med indførelsen af Naalakkersuisuts sektorplan for Energi- og Vandforsyning er priserne for el og vand nu ens i hele landet.

Sektorplanen har medført markante prisnedsættelser i store dele af landet. Særligt har bygder og yderdistrikter opnået de største besparelser, f.eks. vil en familie i Tasiilaq med to voksne og to børn med et standard forbrug på el og vand vil spare knap 8.000 kr. om året i bygder og mindre byer som følge af den store prisnedsættelse.

Som en del af Naalakkersuisuts sektorplan for Energi- og Vandforsyning skal der endvidere udarbejdes en national plan for kortlægning af el- og vandinfrastruktur til understøttelse af erhvervsbehovene på samtlige bosteder.

Nukissiorfiit har allerede i 2018 afholdt det første forsyningsseminar. På forsyningsseminaret blev Nukissiorfiits anlægsplaner for opførelsen af elværket i Qeqertat præsenteret for interessenter i fiskeindustrien. Det er planen at fortsætte disse møder.

Over finanslovens hovedkonto 64.01.05 Erhvervsudvikling i bygder og yderdistrikter finansieres en række af Naalakkersuisuts succesfulde tiltag med fokus på bygder og yderdistrikter.

Der er over hovedkontoen afsat midler til hver af de 5 kommuner til konkrete projekter i bygder og yderdistrikter, som kan fremme og understøtte erhvervsudviklingen i disse områder. Dette kan være projekter såsom: reparation af rundbuehaller, udbedring og istandsættelse af pontonbroer, venteskure til passagerer og turister, etablering af fangsthytte, forbedringer af servicehuse med flere.

Endvidere er der over hovedkontoen afsat midler til driftsaftaler vedrørende produktionsanlæg, som skal fremme erhvervs-, beskæftigelses-, og aktivitetsniveau inden for fiskeri og fangst samt produktion på indhandlingsanlæg i bygder og mindre byer, hvor der er behov for aktivitet.

Naalakkersuisut har desuden over hovedkontoen en servicekontrakt med slagteriet Neqi i Sydgrønland. Servicekontrakten sikrer, at der er mulighed for indhandling af såvel får og lam som kartofler fra fåreholdere og kartoffelavlere.

Naalakkersuisuts servicekontrakt med KNI om vareforsyning sikrer, at borgerne i alle bygder og yderdistrikter har adgang til basale dagligvarer, uanset hvor i landet man bor.

Servicekontrakten mellem Naalakkersuisut og Great Greenland skaber indtægtsmuligheder for erhvervsfangere igennem indhandling af sælskind rundt omkring på kysten.

Også i Naalakkersuisuts kommende turismestrategi påtænkes der et fokus på, hvordan indtjeningsmulighederne for lokalsamfundene kan forbedres.

I den kommende turismestrategi vil der således være et fokus på lokalforankring af turismen og en forbedring af lokalsamfundenes indtjeningsmuligheder i forbindelse med turismen.

Et konkrete initiativ vil være etableringen af Nationale Seværdigheder. Initiativet betyder, at der ved en række seværdigheder og attraktioner etableres relevante faciliteter. Hensigten er at beskytte attraktionen mod slidtage og forbedre indtjeningsmulighederne for lokalbefolkningen, eksempelvis ved salg af souvenir eller guidede ture.

Bygderne kan også tilbyde unikke oplevelser for turister i form af overnatning i hytter, hvalsafari samt oplevelse af bygd livet og den fantastiske natur helt tæt på.

I bygder og yderdistrikter er der således unikke turismemuligheder, som kan bidrage med stor oplevelsesværdi for turisterne og samtidig bidrage til øget beskæftigelse og økonomisk udvikling i lokalsamfundene.

Der er således en række eksisterende støtteordninger og tiltag, som har til formål at understøtte erhvervsudviklingen i bygder og yderdistrikter, og det er ligeledes et aspekt, som skal tænkes ind i kommende initiativer.

Naalakkersuisut har et generelt ønske om, at Grønlands økonomi skal gøres mere selvåren og mere uafhængig af bloktilskuddet. Dette princip er vigtigt, når vi prioriterer nye indsatsområder i forbindelse med vedtagelsen af de kommende finanslove.

Naalakkersuisut ser frem til en god og saglig debat om et vigtigt emne for samfundet.